

[Hans Kjør.]

det er naboen, der skal spare, end at de selv skal gøre det. Uden at gå ind på de økonomisk-finanspolitiske baggrunde for forslaget i detaljer — for det bliver jo repetitionsøvelser i forhold til, hvad vi har været igennem her i de seneste mødedage — vil jeg sige, at jeg er overbevist om, at der trods alt er en meget stor forståelse i befolkningen for, at det er nødvendigt, at der gøres noget.

Nu er det altså et finanspolitisk indgreb, man foretager, og jeg tror da, at hr. Grünbaum vil være enig med mig i, at til sådanne stramminger er moms den afgiftsform, der er bedst egnet. Den er dels en afgiftsform, som er neutral i sine virkninger i forhold til eksporten — og det er noget, vi må lægge meget afgørende vægt på i den situation, vi befinder os i — dels er den en afgiftsform, som ikke favoriserer enkelte vareområder på bekostning af andre — eller omvendt, om man vil: som punktafgifterne straffer enkelte vareområder særligt i forhold til andre. Der skal derfor ikke herske tvivl om, at når vi i mit parti anser det for en nødvendighed at foretage den finanspolitiske stramning nu, mener vi også, at det er den rigtige måde, vi gør det på nu.

Jeg skal gøre nogle enkelte, måske lidt mere spredte bemærkninger om lovforslagernes indhold.

Foranlediget af, at hr. Grünbaum nævner, at man sætter priserne op i butikkerne nu, vil jeg sige, at det vel ikke kan komme bag på nogen. Når vi lever i en periode, hvor inflationen er under udvikling, må priserne også stige i butikkerne. Hvor havde hr. Grünbaum ellers tænkt sig de handlende skulle få pengene fra? de kan jo ikke tage dem op af tegnebogen. Det kommer de nu alligevel i nogen grad til. Finansministeren anfører i bemærkningerne til lovforslaget om momsforhøjelsen, at de administrative omkostninger vil være 650.000 kr., og det forekommer at være et ret beskedent tal målt i forhold til provenuet. Men ikke mindst foranlediget af hr. Grünbaums bemærkninger finder jeg det nødvendigt at gøre opmærksom på, at de 650.000 kr. er det offentlige omkostninger, og at erhvervslivet ikke slipper med helt så lempeligt et tal. Jeg ved i hvert fald, at da man sidste gang lavede momsforhøjelse, beregnede man alene inden for butikshandelen — men det

er jo også dér, det især vil gøre sig gældende — omkostningerne til ommærkning af varepriserne til ca. 40 mill. kr., og der er ingen grund til at tro, at de omkostninger, erhvervslivet bliver udsat for denne gang, bliver mindre; i mellemtiden har der nemlig fundet en reel omkostningsudvikling sted — vi skal jo bl. a. foretage disse indgreb for at prøve på at bremse op for denne udvikling. Jeg vil gerne fremhæve dette, for jeg synes, man alt for ofte i debatterne herinde i det høje ting glemmer, at da man i 1967 gennemførte momsens som princip, afstod man fra at yde nogen form for betaling til disse nye skatteopkrævere. Jeg nævner det ikke for at fremføre noget ønske eller krav om, at man skal give dem betaling, men for at understrege, at det klart fremgik af debatten dengang, at man anerkendte, at der naturligvis for erhvervslivet var omkostninger forbundet med et sådant system, og at det ligesom andre omkostninger måtte indgå i den almindelige prisdannelse.

Vi har et problem for butikserhvervet med hensyn til tidspunktet for gennemførelsen, idet denne ommærkning af priserne skal finde sted midt i ferietiden. Men jeg forstår, at der næppe teknisk er større muligheder for at rykke det frem. Både af administrative grunde og fordi der også er knyttet sociale refusionssystemer til lovforslagets gennemførelse, kan det næppe gøres meget tidligere. Jeg kunne dog tænke mig, at vi i udvalget kom til at se lidt på mulighederne for en lille flytning. Hvis man kunne sætte ikrafttrædelsesdagen til den 29. juni i stedet for til den 1. juli, var det da kun en fremrykning på to dage, men derved ville man få ikrafttrædelsesdag på en mandag; det kunne næppe give de helt store problemer i forhold til afregningssystemet, men det var muligt, at det kunne være en hjælp for i hvert fald en del af erhvervslivet, at de kunne bruge weekenden til ommærkning. Jeg vil gerne have, at vi i udvalget dels ser på, om det teknisk kan lade sig gøre, dels prøver på at undersøge, om der inden for erhvervskredse er interesse for det.

Ved at sætte afgiftssatsen til 15 pct. forlader vi for første gang i den tid, vi nu har haft momsens, det, vi kunne kalde for de simple brøkers system, hvor man kan bruge en simpel brøk til at udfinde såvel afgiften som den afgiftspligtige værdi ved tilbagereg-